

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Львівський національний університет імені Івана Франка

Філологічний факультет

Катедра української літератури імені акад. М. Возняка

Затверджено

на засіданні катедри
української літератури імені акад. М. Возняка
філологічного факультету
Львівського національного університету імені
Івана Франка
(протокол № 1 від 29.08 2024 р.)

Завідувач катедри В.І. Микитюк

Силабус з навчальної дисципліни

**«Українська агіографічна традиція: джерела, генеза, нарративні
традиції»,**

що викладається в межах ОПП «Прикладна лінгвістика»

**другого (магістерського) рівня вищої освіти
для здобувачів зі спеціальності 035 Філологія,**

спеціалізації 035.10 Прикладна лінгвістика

Львів 2024 р.

Назва дисципліни	«Українська агіографічна традиція: джерела, генеза, наративні практики»»
Адреса викладання курсу	Львівський національний університет імені Івана Франка Львів, вул. Університетська, 1
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Філологічний факультет, кафедра української літератури ім. акад. М. Возняка
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань 03 Гуманітарні науки. Спеціальність 035 Філологія. Спеціалізації: 035.01 українська мова та література.
Викладач курсу	Криса Богдана Семенівна, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри української літератури ім. акад.М.Возняка
Контактна інформація викладача	bohdanakrysa@gmail.com bohdana.krysa@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	У дистанційному режимі.
Сторінка курсу	https://philology.lnu.edu.ua/course/ukrajinska_ahiorafichna_tradycja
Інформація про курс	«Українська агіографічна традиція» - спецкурс за вибором для магістрантів II року навчання зі спеціальності 035 Філологія, Українська мова та література. Викладається в обсязі 34 години (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS 2,5 кредити) -16 лекційних та 16 практичних годин. Підсумковий контроль – залік.
Коротка анотація курсу	Спецкурс «Українська агіографічна традиція» будується на основі історії й теорії українських агіографічних жанрових різновидів, що засвідчує тяглість українського духовного й літературного життя, в якому писане слово незмінно корелюється з житійною моделлю. З цього погляду особливу роль відіграють візантійські агіографічні джерела, їх західна рецепція, що визначає українську історію жанру та певні періоди цієї історії, зумовлені характером засвоєння візантійських писаних джерел та українськими духовно–релігійними й суспільно-політичними реаліями.
Мета та завдання курсу	Представити тяглість української житійної традиції XI-XVIII ст. як явища духовної та художньої комунікації. Наголосити на постійних і змінних формах українського житійного дискурсу. Висвітлити основні здобутки українських агіографів і українських дослідників житійного письменства. Окреслити перспективи майбутніх досліджень житійних жанрів. Завдання: Привернути увагу студентів до сприйняття й наукового осмислення житійної літератури як одного з вагомих чинників української й світової медієвістики. Навчити студентів розрізняти ретроспективу й перспективу жанру, відчитувати «рольові паралелі» українських агіографічних образів. Засвідчити актуальність й багатогранність проблеми святости як передумови єдності різних поколінь, функцію агіографічного критерію в сприйнятті цінності людського життя. Розкрити синхронні й діахронні аспекти житійної типології.

**Література для
вивчення дисципліни**

- Абрамович Д. І. Києво-Печерський патерик.-К., 1931.
- Александров О. Старокиївська агіографічна проза XI – першої третини XIII с.Одеса, 1999-272 с.
- Архиєпископ Ігор Ісіченко. Києво-Печерський патерик у літературному процесі кінця XI- початку XVIII ст. в Україні. Видання друге.-Харків: Акта, 2015.
- Архиєпископ Ігор Ісіченко. Аскетична література Київської Русі.- Харків:Акта, 2005.
- Богуславський Сергій. Українсько-руські пам'ятки XI-XVIII ст.: про князів Бориса та Гліба.Розвідка й тексти. -К., ВУАН, 1928.
- Возняк Михайло. Історія української літератури. У 2-х т.Т.1, Т.2, кн.1. Львів, 1920,1921.
- Горський В.С. Святі Київської Русі. - К., 1994.
- Горський Вілен, Вдовина Олена, Завгородній Юрій, Киричок Олександр. Давньоруські любоводри. Київ, «КМ Академія». 2004. С.207-233.
- Журавльова Світлана. «Алфавит собраний, рифмами сложеный...» як явище агіографічної культури українського бароко. Бердянськ,2012, 170 с. У додатках(с.171-237) вірші з названої книги.
- Матушек Олена. Образи святих у проповідницькому дискурсі Лазаря Барановича/ Матушек Олена. Проповіді Лазаря Барановича в дискурсі українського бароко.-Харків:Майдан,2013,-С.116-162.
- Преподобний Нестор Печерський в історії української культури. Збірник статей за ред. Архиепископа Ігоря Ісіченка.- Харків: Акта, 2014.
- Пачовський Теокист. «Книга Житій Святих» Дмитра Тупталенка-Ростовського. Публ. Д. Сироїд / Дмитро Туптало у світі українського бароко. Львівська медієвістика, вип. 1.-Львів:Апріорі, 2007.-С.221-266.
- Сироїд Дарія. Жанр житія в «Четъх Мінеях»свт. Димитрія Туптала/Дмитро Туптало у світі українського бароко, с.42-50.
- Сироїд Дарія.Агіографічний канон. Проблеми рецепції.-Слово і Час. 2013,Ч.9, С.59-65;
- Сироїд Дарія. Бідність і багатство у Житті Теодосія Печерського /Українське літературознавство, 2012, Вип.75, с. 181-190.
- Сліпий Йосип. Візантинізм як форма культури/ Українська літературознавча думка в Галичині за 120 років. Хрестоматія у 2-х томах,т.2.-Львів,2002, с.78-91.
- Туптало Димитрій. Житія Святих: У12-ти томах. Пер.суч. українською мовою Д. Сироїд.-Львів: Свічадо, 2009-2016.
- Ушкалов Леонід. Святі Борис і Гліб на сцені театру часів Мазепи (електронна версія 17 жовтня 2015).
- Федорак Назар. Борисо-глібський сюжет у «Житіях Святих» Дмитра Туптала/Дмитро Туптало у світі українського бароко, с.50-64.
- Франко Іван. Варлаам і Йоасаф. Старохристиянський роман і його літературна історія/ Франко Іван. Зібрання творів: У 50-ти т.-Т. 30.-К.,1981
- Чижевський Дмитро. Історія української літератури. Тернопіль, 1994.
- Siefkes F. Zur Form des Žitije Feodosija. Vergleichende Studien zur byzantinischen und altrussischen Literatur. Berlin, Zürich 1970.

СХЕМА КУРСУ

Тиж. / дата / год.-	Теми, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література	Завдання, год	Термін виконання
1 тижд. 2 год.	<p>Змістовий модуль 1. Агіографія XI-XV ст.</p> <p>Тема 1. Джерела українського агіографічного письменства. Перекладні житійні тексти в Україні XI-XV ст. Рецепція святости - післанництво і втілення евангельських чеснот. Святість в перспективі постання спільноти. Розуміння духовної досконалості і розвиток жанру. Агіографічні моделі. Зустріч з учителем. Житійна форма в процесі подолання часових і географічних</p>	<i>Лекція</i>	<p>Франко Іван. Варлаам і Йоасаф. Старохристиянський роман і його літературна історія/ Франко Іван. Зібрання творів: У 50-ти т.- Т. 30.-К.,1981 Гаврилик І. Свята Макрина Молодша - учителька та наставниця великих каппадокійців / Ігнатія Гаврилик // Наукові записки УКУ. - 2017. - Ч. 10: Богослов'я, вип. 4. - С. 61-73.</p>		1 тиждень
2тижд. 2 год.	<p>Історія житійного жанру.Елементи житійної моделі в наративі Івана Франка. Про вартість аскетизму; зразки поведінки. Вступна топіка (притча про недбалого слугу), мотиви й елементи житійної структури Особливості трансформації візантійських зразків в українській літературній традиції. Перекладна й</p>	<i>Практ. Заняття</i>	<p>Іван Франко. Варлаам і Йоасаф. Старохристиянський роман і його літературна історія/ Франко Іван. Зібрання творів: У 50-ти т.- Т. 30.-К.,1981 т.30. Возняк Михайло.Історія української літератури.Т. І. Львів, 1920. С.84-91. Чижевський Дмитро. Історія української літератури.Тернопіль, 1994. С.52-58.</p>		

3 тижд. 2 год.	оригінальна агіографія в «Історії української літератури» Михайла Возняка. «Релігійна література» в «Історії української літератури» Дмитра Чижевського.				
4тижд. 2 год.	Тема 2. Життя Антонія Великого Атанасія Александрійського та Сави Освяченого Кирила Скитопольського в подвійному акті релігійного зростання й опанування письма. «Рольові паралелі»: Антоній Печерський – Антоній Великий (єгипетський); св. Борис і Гліб – св. Роман і Давид; Теодосій Печерський – Теодосій Великий (каппадокієць); Теодосій Печерський - прп. Сава Освячений в українському агіографічному дискурсі.	<i>Лекція</i>	Архиєпископ Ігор Ісіченко. Аскетична література Київської Русі.-Харків:Акта, 2005. Преподобний Нестор Печерський в історії української культури. Збірник статей за ред. архиєпископа Ігоря Ісіченка.- Харків: Акта, 2014. Пелікан Ярослав. Святий Тома Аквінський: томізм зі слов'янським акцентом// Пелікан Ярослав. Ісповідник між Сходом і Заходом. Портрет українського Кардинала Йосипа Сліпого.- Львів, 2015.		
5 тижд. 2 год.	Концепція візантинізму у процесі становлення української агіографії. Основні мотиви праці Йосипа Сліпого «Візантинізм як форма культури». Умови дослідження давньокиївських житійних текстів у XIX- XX ст.: бездержавність, ідеологічне протистояння імперської науки, доктрина «третього Риму» з претензіями на візантійську спадщину, контроверсійне й історично змінне поняття «народности».	<i>практ. заняття</i>	Сліпий Йосип. Візантинізм як форма культури/ Українська літературознавча думка в Галичині за 120 років. Хрестоматія у 2-х томах, т.2.-Львів,2002, с.78-91. Архиєпископ Ігор Ісіченко. Аскетична література Київської Русі.-Харків:Акта, 2005.		

	<p>Тема 3. Житійні моделі й аналогії навернення в агіографічному дискурсі: князь Володимир-імператор Константин (митр. Іларіон); князь Володимир-вмч. Євстахій Плакида (прп. Нестор). Житійний текст як форма дискурсивного подолання часових і географічних відстаней – від подвижника до учителя.</p> <p>».</p>	<p><i>Лекція</i></p>	<p>Богуславський Сергій. Українсько-руські пам'ятки XI-XVIII ст.: про князів Бориса та Гліба. Розвідка й тексти. -К., ВУАН, 1928. Горський В.С. Святі Київської Русі. - К., 1994. Преподобний Нестор Печерський в історії української культури. Збірник статей за ред. архієпископа Ігоря Ісіченка.- Харків: Акта, 2014.</p>		
<p>6 тижд. 2 год.</p>	<p>Києво-Печерський монастир в оповіданнях «Повісти минулих літ». Житійні мотиви «Слова про закон і благодать» Іларіона. Від літописного оповідання до життя: Порівняльний аналіз оповідання про кн. Бориса і Гліба зі структурою «Читання про кн. Бориса і Гліба» преп. Нестора.</p>	<p><i>Практ. Заняття</i></p>	<p>Літопис Руський. Київ, «Дніпро», 1989. Пер. Леонід Махновець. Митрополит Іларіон «Слово про закон і благодать та істину в Ісусі Христі втілених». Київ, 2004. Пер. Василь Яременко. Богуславський Сергій. Українсько-руські пам'ятки XI-XVIII ст.: про князів Бориса та Гліба. Розвідка й тексти. -К., ВУАН, 1928. Житіє Теодосія Печерського// Києво-Печерський патерик.</p>		
<p>7 тижд. 2 год.</p>	<p>Тема 4. Києво-Печерський патерик у процесі засвоєння візантійської агіографії. Біографічна, агіографічна і дидактична функції патерикового тексту. Вироблення єдиної моделі поведінки, в якій визнання святості людини ототожнюється з визнанням її життєвого досвіду. Комунікативна природа</p>	<p><i>Лекція</i></p>	<p>Абрамович Д. І. Києво-Печерський патерик. -К., 1931. Архієпископ Ігор Ісіченко. Аскетична література Київської Русі. -Харків: Акта, 2005. Архієпископом Ігор Ісіченко. Києво-Печерський патерик у літературному процесі кінця XVI-початку XVIII ст. в Україні. Вид. друге. Харків, «Акта». 2015.</p>		

<p>8 тижд. 2 год.</p>	<p>патерикового нарративу та розвиток аскетичної традиції. Образ оповідача.</p> <p>Риси патерикового жанру: проблематика, поетика, композиція. Аналіз патерикових статей (новел) з погляду їх майбутнього перетворення на структуру чернечого життя.</p>	<p><i>Практ. Заняття</i></p>	<p>Абрамович Д. І. Києво-Печерський патерик.-К., 1931. Архиепископ Ігор Ісіченко. Києво-Печерський патерик у літературному процесі кінця XVI-початку XVIII ст. в Україні. Вид. друге. Харків, «Акта».2015.</p>		
<p>9 тижд. 2 год.</p>	<p>Тема 5. Історія дослідження як історія творення житійного жанру. Сучасні підходи до вивчення агіографічного твору. Постулати сучасного наукового агіографічного дискурсу: «агіографічна модель», «канон» (у візантійській і руській традиції), «риторика жанру». Агіографія як риторичний жанр, поєднання пізньоантичної й біблійної риторичних традицій. Риторичні засади житійних текстів прп. Нестора. Форми авторської присутности: автор-учень, автор-свідок, автор-послідовник.</p>	<p><i>Лекція</i></p> <p><i>Практ. Заняття</i></p>	<p>Богуславський Сергій. Українсько-руські пам'ятки XI-XVIII ст.: про князів Бориса та Гліба. Розвідка й тексти. -К., ВУАН, 1928. Siefkes F. Zur Form des Žitije Feodosija. Vergleichende Studien zur byzantinischen und altrussischen Literatur. Berlin, Zürich 1970. Сироїд Дарія. Бідність і багатство у Житії Теодосія Печерського /Українське літературознавство, 2012, Вип.75, с. 181-190 Сироїд Дарія. Агіографічний канон. Проблеми рецепції.-Слово і Час. 2013, Ч.9, С.59-65. Сироїд Дарія. Риторика житійного жанру та її входження в давньокиївську літературу// Наукові записки УКУ. Серія «Філологія2.- Вип.1. Львів,2020.</p> <p>Богуславський Сергій. Українсько-руські пам'ятки XI-XVIII ст.: про князів Бориса та Гліба. Розвідка й тексти. -К., ВУАН, 1928. Нестор і давньоруська агіографічна традиція// Вілен Горський, Олена Вдовина, Юрій Завгородній, Олександр Киричок. Давньоруські любоводри.Київ, «КМ Академія». 2004. С.207-233. Сироїд Дарія. Риторика житійного жанру та її</p>		

<p>10 тижд. 2 год.</p>	<p>Житійні тексти прп.Нестора: ретроспектива й перспектива жанру. Особливості проявлення «канону» як припису, норми й тотожності писемної культури слова й практики аскези. Функції житійного твору: пригадування, впізнавання, виведення за межі сказаного, творення спільноти нових людей. Житіє «монаше» і «княже».</p>	<p><i>Лекція</i></p>	<p>входження в давньокиївську літературу// Наукові записки УКУ. Серія «Філологія2.- Вип.1. Львів,2020.</p>		
<p>11 тижд. 2 год</p>	<p>Змістовий модуль 2: Українські «Житія Святих»: історія створення й функціонування</p> <p>Тема 6. Житійний вимір літературної свідомості або старокиївські житія в українському бароковому дискурсі. Києво-Печерський патерик і трансформація агіографічної традиції.</p>	<p><i>Лекція</i></p>	<p>Абрамович Д. І. Києво-Печерський патерик.-К., 1931. Архиепископ Ігор Ісіченко. Аскетична література Київської Руси.-Харків:Акта, 2005. Архиепископ Ігор Ісіченко. Києво-Печерський патерик у літературному процесі кінця XVI-початку XVIII ст. в Україні. Вид. друге. Харків, «Акта».2015. Пачовський Теоктист. «Книга Житій Святих» Дмитра Тупталенка-Ростовського. Публ. Д. Сироїд / Дмитро Туптало у світі українського бароко. Львівська медієвістика, вип. 1.-Львів:Апріорі, 2007.-С.221-266. Сироїд Дарія. Димитрій Туптало і Петро Скарга крізь призму житія Сави Освяченого. Українське літературознавство.Вип.77.Львів,2013. С.307-314.</p>		
<p>12.тижд. 2 год.</p>	<p>Сильвестр Косов, Петро Могила, Кальнофойський та їхні житійні проекти. «Житія Святих» як проєкт єдності й суверенності української церкви: від задуму до здійснення. Східні й західні джерела Житій Святих</p>	<p><i>Практ. Заняття</i></p>	<p>Савченко Ірина. Жанр житія-мартирія у Четьях мінеях Димитрія Ростовського (Туптала) на прикладі вересневої Мінеї) // Сучасний погляд на літературу. Зб. наукових праць. Вип. Київ, 2000. - С.23-35. Савченко Ірина. Жанр «пам'яті» в системі «Четьх Міней» Димитрія Ростовського (Туптала)/ Дмитро Туптало у світі українського бароко. Львівська медієвістика, вип. 1.-Львів: 2007.-С.15-25.</p>		

<p>13тижд. 2 год.</p>	<p>Димитрія Туптала у контексті обстоювати автономії власних церковних структур.</p> <p>Історія написання й дослідження «Житій Святих» Димитрія Туптала. Жанрові різновиди житійних текстів. Характер стильової парадигми.</p> <p>. Еволюція агіографічного канону у Четьх Мінеях Димитрія Туптала. Міфологема книги в процесі становлення житійної традиції. Святість і письменництво як оновлення фундаментальних паралелей між вчинком і словом</p>	<p><i>Лекція</i></p>	<p>Соболь Валентина.Історія постання «Четьх Міней» у щоденнику Дмитра Туптала// Дмитро Туптало у світі українського бароко. Львівська медієвістика, вип. 1.-Львів:2007.-С.72-87.</p> <p>Сироїд Дарія. Димитрій Туптало і Петро Скарга крізь призму житія Сави Освяченого. Українське літературознавство.Вип.77.Львів,2013. С.307-314.</p> <p>Журавльова Світлана. «Алфавит собраний, рифмами сложенний...» як явище агіографічної культури українського бароко. Бердянськ,2012, 170 с. У додатках(с.171-237) вірші з названої книги.</p> <p>Матушек Олена. Образи святих у проповідницькому дискурсі Лазаря Барановича/ Олена Матушек. Проповіді Лазаря Барановича в дискурсі українського бароко.- Харків:Майдан,2013,-С.116-162.</p> <p>Федорак Назар. Борисо-глібський сюжет у «Житіях Святих» Дмитра Туптала/Дмитро Туптало у світі українського бароко, с.50-64.</p> <p>Ушкалов Леонід. Святі Борис і Гліб на сцені театру часів Мазепи (електронна версія)</p>		
<p>14 тижд. 3 год.</p>	<p>Тема 7. Функціональні аспекти житійного наративу. Житійні мотиви у проповідництві Кирила-Транквіліона Ставровецького та Лазаря Барановича. Українські віршовані житійні версії та їх європейський контекст. Мотиви «мучеництва» в «Перлі многоцінному» Кирила-</p>	<p><i>Практ. Заняття</i></p>	<p>Богуславський Сергій. Українсько-руські пам'ятки XI-XVIII ст.: про князів Бориса та Гліба. Розвідка й тексти. -К., ВУАН, 1928.</p> <p>Абрамович Д. І. Києво-Печерський патерик.-К., 1931.</p> <p>Дмитро Туптало. Житія Святих. У 12-ти книгах. Львів, «Свічадо». 2005 – У перекладі Дарії Сироїд.</p>		

<p>15 тижд. 2 год.</p>	<p>Транквіліона Ставровецького.</p> <p>Порівняльний аналіз старокиївських житійних текстів і барокових житійних версій Києво-Печерського патерика з відповідними сюжетами ЖС Дмитра Туптала</p> <p>Тема 8. Модернізація житійного нарративу. Житійна версія біографії Григорія Сковороди: учитель-учень – свідок. Житійні мотиви у творчості Тараса Шевченка. Житійні топоси у сприйнятті цінності людського життя.</p> <p>Новітні мучеництва й</p>	<p><i>Лекція</i></p> <p><i>Практ. заняття</i></p>	<p>Михайло Ковалинський. Життя Григорія Сковороди // Григорій Сковорода. Повна академічна збірка творів. За ред. проф. Леоніда Ушкалова. Харків, «Майдан». 2010. С.1343-1386. Сироїд Д. “Життя Григорія Сковороди” Михайла Ковалинського з погляду житійного канону // Григорій Сковорода: загадковість присутності (Матеріали конференції, присвяченої 280-річчю від дня народження Григорія Сковороди). – Львів, 2005. – С.43-49.</p> <p>Пелікан Ярослав. Ісповідник між Сходом і Заходом. Портрет українського Кардинала Йосипа Сліпого. - Львів, 2015. - С.111. Випробувані як золото в горнилі. Кн. 1, 2. - Львів, Місіонер. - 2013, 2014. Сліпий Йосип. Спомини. Львів, УКУ, 2017. Маринович Маринович. Митрополит Андрей Шептицький і принцип «позитивної суми». Львів, вид-во Старого Лева. 2019.</p>		
----------------------------	---	---	---	--	--

	<p>блаженства як критерій цінності людського життя Українська концепція святости та проблеми націєтворення. Богословський дискурс Андрея Шептицького, Григорія Лакоти, Йосипа Сліпого, Климентія Шептицького.</p>				
--	---	--	--	--	--

<p>1) Підготовка учителя до уроку української літератури: змістовий (мериторичний) бік, методичний, організаційний.</p> <p>2) Види планів: календарні, тематичні, календарно-тематичні, поурочні.</p> <p>3) План-конспект уроку. Його структура та компоненти:</p> <ul style="list-style-type: none"> а) формулювання теми уроку; б) методично обґрунтоване визначення навчальної мети заняття; в) навчальні ситуації на уроці літератури як основа його структури; г) вибір видів роботи на уроці, форм, методів і прийомів навчання; д) змістова частина уроку, опис ходу уроку; е) інші методичні компоненти (наочність, ТЗН, міжпредметні зв'язки, завдання для учнів на розвиток умінь і навичок, розвиток мовлення, самостійна робота, форми контролю та ін.) <p>4) Конспект для адміністрації чи для учителя? Місце імпровізації.</p> <p>5) Виховна мета уроку української літератури. Чи потрібно її формулювати?</p>	<p>української літератури. 9 клас. Інтегровані уроки. – Харків: Веста: Видавництво "Ранок", 2004. – 208 с.</p> <p>3. Надурак С., Слоньовська О. Вивчення української літератури. 10 клас. Інтегровані уроки. – Харків: Веста: Видавництво "Ранок", 2004. – 224 с.</p> <p>4. Надурак С., Слоньовська О. Вивчення української літератури. 11 клас. Інтегровані уроки. – Харків: Веста: Видавництво "Ранок", 2004. – 224 с.</p> <p>5. Нетрадиційні уроки з української літератури. 5-11 класи / Укладачі С. С. Скляр; Л. І. Нечволод. – Харків: Торсінг, 2004. – 224 с.</p> <p>6. Слоньовська О. В. Конспекти уроків з української літератури. Нове прочитання творів. 9 клас. – К.: Видавництво "Рідна мова", 2000. – 592 с.</p> <p>7. Слоньовська О. В., Сушевський Б. С. Конспекти уроків з української літератури для 10-х класів. – К.: Видавництво "Рідна мова", 2000. – 277 с.</p> <p>8. Мірошниченко Л.Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах. – К.: Вища шк., 2007. – С.114-127.</p> <p>9. Пасічник Є.А. Методика викладання української літератури в середніх навчальних закладах. – К.: Ленвіт, 2000. – С. 184-185.</p> <p>10. Степанишин Б. Стратегія і тактика в літературній освіті учнів. – Київ / Тернопіль, 2003. – С. 86-96; 160-162.</p> <p>11. Токмань Г. Л. Методика викладання української літератури в старшій школі: екзистенціально-діалогічна концепція. – К.: Міленіум, 2002. – С.110-119.</p> <p>12. Józef Pólturzycki, Dydaktyka dla nauczycieli, Toruń 2001, Wyd. A. Marszałek. – С. 199-203.</p> <p>13. Okoń Wincenty, Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej, Wydawnictwo Akademickie „żak”. – Варшава, 1998. – С. 389-399.</p>		
---	--	--	--

<p>4 тижд. 2 год.</p>	<p>Тема 4. Проблемність на уроках літератури.</p> <p>Не завжди кількісне нагромадження знань, особливо літературних, переходить у нову якість. Класичним стало твердження, що істину можливо знайти лише у пошуку, у суперечностях. Власне, проблемність у навчанні літератури і забезпечує найвищу мисленнєву діяльність та емоційний чинник засвоєння нових знань, а дискусія стає основним засобом вироблення критичного мислення. Інтелектуальний аспект навчання, вироблення вміння доводити правоту власної точки зору, формування свого, оригінального погляду на питання; можливість відстоювати свою думку у дискусії з іншими; здатність критично сприймати літературний текст, кидати виклик стереотипам, виробляти аргументацію своєї позиції. Навчання як процес реалізовує дві основні людські потреби: перша з них – це пізнання світу, нагромадження відомостей про світ; друга – це пізнання і формування власної особистості, розвиток інтелектуальних та емоційних якостей, вміння застосовувати власний розум. Безперечно, що обидві потреби між собою тісно пов'язані, але у сучасному інформаційному світі, у якому щораз більше визначальним стає не кількість інформації, а здатність нею оперувати, питомого значення набуває саме друга функція навчання.</p> <p>Зіставлення з репродуктивним</p>	<p><i>Лекція</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ващенко Г. Загальні методи навчання. – К., 1997. 2. Гнаткович Т., Ходанич Л. Як сформувати вчителя інноваційно-компетентною особистістю // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – К., 2007. – №8. 3. Микитюк В.І. Принципи проблемності у викладанні української літератури // Дивослово. – К., 2005. – Число 1. – С. 20-23. 4. Наукові основи методики літератури. За ред. Н.Волошиної – К., 2002. 5. Неділько В.Я. Методика викладання української літератури в середній школі. – К., 1978. 6. Падалка О.С., Нісімчук А.С., Смолюк І.О., Шпак О.Т. Педагогічні технології. – К., 1995. – 253 с. 7. Пасічник Є.А. Методика викладання української літератури в середніх навчальних закладах. – К., Ленвіт, 2000. 8. Степанишин Б. Нові підходи до викладання української літератури // <i>Дивослово</i>. – 1995. – № 1. 9. Степанишин Б. Стратегія і тактика в літературній освіті учнів. – Київ / Тернопіль, 2003. – 190 с. 10. Токмань Г.Л. Методика викладання української літератури в старшій школі: екзистенціально-діалогічна концепція. – Київ: Міленіум, 2002. 11. Токмань Г. Методи літературознавчого аналізу в школі // <i>Дивослово</i>. – 1999. – № 6. 		<p>1 тиждень</p>
---------------------------	--	----------------------	--	--	------------------

<p>принципом засвоєння інформації. Власне мислення, пошук знання, емоційна пам'ять, спонукання до пошуку, дослідження логічних зв'язків між літературним фактажем і життєвим досвідом, кредо учня, пошук багатьох виходів. Структуральне засвоєння нових знань. Можливість широкого фронтального чи групового обговорення літературної інформації, змога об'єктивного та оперативного контролю рівня знань, безпосередньої корекції та виміру знань.</p> <p>Основні технологічні схеми і шляхи уведення проблемності у процес навчання (Є.Пасічник, Г.Токмань та ін.) Аналіз твору з внутрішньою складною суперечністю, яка акцентується з метою викликати можливе різночитання. Співставлення творів з подібною чи протилежною тематикою та проблематикою.</p> <p>Використання двох чи кількох протилежних за своєю полярністю літературно-критичних статей, висловлювань критиків, письменників про художній твір чи його елемент.</p> <p>Порівняння літературного твору з похідними від нього видами мистецтва з метою визначення міри авторської суб'єктивності у використанні першоджерела.</p> <p>Застосування проблемного викладу щодо класичних текстів української літератури, практичне моделювання.</p> <p>Висока педагогічна майстерність (досконале володіння змістом літературного матеріалу, уміння</p>				
--	--	--	--	--

	бачити та акцентувати проблемний характер художнього тексту, здатність зацікавити аудиторію та пройти всі фази подолання ситуації разом з підопічними, змога підсумувати і розвинути здобуті таким чином знання, уміння та навички студентів) як визначальний фактор у виборі цієї методології.				
4 тижд. 2 год.	<p>Тема 4. Написання конспекту уроку та апробація на практичному занятті.</p> <p>Запитання і проблеми для обговорення та дискусії:</p> <p>1. Виступи з фрагментами конспектів:</p> <p>а) уроку вивчення життєпису письменника;</p> <p>б) уроку вивчення оглядової теми;</p> <p>в) уроку засвоєння нових знань;</p> <p>г) уроку систематизації знань та умінь;</p> <p>д) шкільної лекції;</p> <p>е) шкільної лекції з елементами бесіди;</p> <p>є) проблемного уроку або уроку-роздуму;</p> <p>з) уроку бесіди;</p> <p>і) уроку контролю знань, умінь та навичок з літератури;</p> <p>к) уроку позакласного читання;</p> <p>л) інтегрованого уроку;</p> <p>м) нетрадиційних уроків з української літератури (пошук, гра, вікторина, діалог, інсценізація, психологічне чи філософське дослідження, візуалізація,</p>	Практич не заняття	<p>1. Демчук О.В. Життєпис письменника: конспекти нестандартних уроків. – К.: Педагогічна преса, 2002. – 192с, іл.</p> <p>2. Демчук О. Нестандартні уроки з української літератури в 9-11 класах. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2000. – 144 с.</p> <p>3. Надурак С., Слоньовська О. Вивчення української літератури. 9 клас. Інтегровані уроки. – Харків: Веста: Видавництво "Ранок", 2004. – 208 с.</p> <p>4. Надурак С., Слоньовська О. Вивчення української літератури. 10 клас. Інтегровані уроки. – Харків: Веста: Видавництво "Ранок", 2004. – 224 с.</p> <p>5. Надурак С., Слоньовська О. Вивчення української літератури. 11 клас. Інтегровані уроки. – Харків: Веста: Видавництво "Ранок", 2004. – 224 с.</p> <p>6. Нетрадиційні уроки з української літератури. 5-11 класи / Укладачі С. С. Скляр; Л. І. Нечволод. – Харків: Торсінг, 2004. – 224 с.</p> <p>7. Слоньовська О. В. Конспекти уроків з української літератури. Нове прочитання творів. 9 клас. – К.: Видавництво "Рідна мова", 2000. – 592 с.</p> <p>8. Слоньовська О. В., Сушевський Б. С. Конспекти уроків з української літератури для 10-х класів. – К.: Видавництво "Рідна мова", 2000. – 277 с.</p>		1 тиждень

	<p>дискусія, семінар та ін.)</p> <p>2. Колективний аналіз проведених уроків.</p>		<p>9. Мірошниченко Л.Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах. – К.: Вища шк., 2007. – С.114-127.</p> <p>10.Пасічник Є.А. Методика викладання української літератури в середніх навчальних закладах. – К.: Ленвіт, 2000. – С. 184-185.</p> <p>11.Степанишин Б. Стратегія і тактика в літературній освіті учнів. – Київ / Тернопіль, 2003. – С. 86-96; 160-162.</p> <p>12.Токмань Г. Л. Методика викладання української літератури в старшій школі: екзистенціально-діалогічна концепція. – К.: Міленіум, 2002. – С.110-119.</p> <p>13.Józef Póiturzycki, Dydaktyka dla nauczycieli, Toruń 2001, Wyd. A. Marszałek. – С. 199-203.</p> <p>14.Окоń Wincenty, Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej, Wydawnictwo Akademickie „żak”. – Варшава, 1998. – С. 389-399.</p>		
<p>5 тижд.</p> <p>4 год.</p>	<p>Тема 5. Типологія уроків.</p> <p>Історія виникнення урочної системи навчання. Зовнішня і внутрішня сторона уроку літератури як основної форми проведення занять з української літератури. Проблема загальновизнаної класифікації уроків літератури. Загально-дидактичні принципи групування (методи навчання, види і форми роботи, дидактичні завдання). Класифікація стосовно домінуючої навчальної мети (урок вивчення художніх творів; вивчення теорії та історії літератури; розвитку мовлення /М. Кудряшов/.) Критика цієї класифікації у працях Є. Пасічника. Його класифікація уроків з літератури за характером основних дидактичних</p>	<p><i>Лекція</i></p>	<p>1. Микитюк В. І. Принципи проблемності у викладанні української літератури // Дивослово. – К., 2005. – Число 1. – С. 20-23.</p> <p>2. Наукові основи методики літератури. За ред. Н. Волошиної – К., 2002.</p> <p>3. Неділько В. Я. Методика викладання української літератури в середній школі. – К., 1978.</p> <p>4. Острроверхова Н. М. Аналіз уроку: концепції, методики, технології. – К., Інкос. – 2003.</p> <p>5. Падалка О. С., Нісімчук А. С., Смолюк І. О., Шпак О. Т. Педагогічні технології. – К., 1995. – 253 с.</p> <p>6. Пасічник Є. А. Методика викладання української літератури в середніх навчальних закладах. – К., Ленвіт, 2000.</p> <p>7. Пультер С., Лісовський А. Методика викладання української літератури. Курс лекцій. – Тернопіль, 2004.</p>		<p>1 тиждень</p>

	<p>завдань: 1) Засвоєння нових знань і розвитку на їх основі вмінь і навичок; 2) узагальнення і систематизації знань; 3) контролю знань, умінь і навичок з літератури. Різновиди та варіанти уроків з літератури у межах класифікації Є. Пасічника. Структурні елементи, види роботи.</p> <p>Типологія уроків літератури у працях В. Неділька (Урок вивчення нового матеріалу; повторення, закріплення та узагальнення знань з літератури; урок-бесіда з позакласного читання; урок написання твору). Схематичність цієї класифікації.</p> <p>Система типів уроків з літератури у середній школі у методичних розробках С. Пультера та А. Лісовського. Інші сучасні класифікації.</p> <p>Питання типології уроків з літератури у зарубіжній дидактиці. Зразки класифікацій у польській методиці навчання літератури. Дискусія щодо класифікаційних основ.</p> <p>Педагогічні, методичні та психологічні чинники підготовки, організації та проведення сучасного уроку з української літератури. Спонтанність і планування уроку, імпровізація як результат ґрунтовних фактичних і методичних знань.</p>		<p>8. Степанишин Б. Стратегія і тактика в літературній освіті учнів. – Київ / Тернопіль, 2003. – 190 с.</p> <p>9. M.Lipman, A. M. Sharp, F. S. Oscanyan. Potrzeba stworzenia nowego modelu kształcenia // <i>Metodyka literatury</i>. – Т. 1. – Варшава, 2001. – С. 15.</p> <p>10. Okoń Wincenty. Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej. – Wydawnictwo Akademickie „żak”. – Варшава, 1998. – 344 с.</p>		
<p>5тижд. 2 год.</p>	<p>Тема 5. Перевірка та оцінювання знань на уроках української літератури. Дидактичні тести. Запитання і проблеми для</p>	<p><i>Практичне заняття</i></p>	<p>1. Бандура О.М. Засвоєння понять з теорії літератури // Наукові основи методики літератури. Навчально-методичний посібник. – К., 2002.</p>		<p>1 тиждень</p>

	<p>обговорення та дискусії:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність, функції та цілі оцінювання. 2. Форми і методи перевірки. 3. Тести шкільних досягнень (навчальні тести). 4. "Бездушність" тестів. Захист тестів. Аргументи за і проти. 5. Зразки стандартизованих тестів. 6. Нестандартні вчительські тести. Приклади. 7. Аналіз відкритих тестових завдань на доповнення, вибір відповіді, комбінованих. 8. Дистрактори у тестових завданнях. Їхні функції. 9. Загальні критерії до тестових завдань (об'єктивність, симптоматичність, діагностичність, практичність застосування). 10. Колективний аналіз та оцінювання складених тестів. 	<ol style="list-style-type: none"> 2. Вакарчук І.О. Система тестувань для вступників до Львівського національного університету імені Івана Франка. – Львів, “Місіонер”, 2002. 3. Волошина Н.Й. Критерії оцінювання і система обліку знань, умінь і навичок учнів // Наукові основи методики літератури. – К., 2002. 4. Дейвід Гопкінз. Оцінювання для розвитку школи. Переклад з англ. Галини Вець. – Львів: Літопис, 2003. – 256 с. 5. Микитюк В. Вступний іспит з української літератури у Львівському національному університеті ім. І.Франка: досвід і проблеми // Дивослово. – К., 2003. – Ч. 4. – С.36, 45-49. 6. Микитюк В. Збірник конкурсних тестових завдань з української літератури. – Львів: ЛНУ ім. І.Франка, 2002. – 444 с. (співавтори: Боднар Л.П., Будний В.В., Корнійчук В.С., Крохмальний Р.О. та ін.) 7. Микитюк В. Тестування знань з теорії літератури // Дивослово. – К., 2006. – Число 5. – С. 6-10. 8. Пастушенко Н.М. Діагностування навченості учнів з української літератури як шлях до педагогіки толерантності (теорія і практика) // Українська мова і література в школі. – К., 1999. – Ч. 2. – С. 28-34. 9. Пастушенко Н.М., Пастушенко Р.Я. Діагностування навченості. Гуманітарні дисципліни. Львів: ВНТЛ, 2000. 10. Пастушенко Н. Ці непрості відкриті завдання: приклади текстів-роздумів, їхній критеріальний аналіз // Пастушенко Н. 		
--	---	---	--	--

			<p>Зовнішнє оцінювання з української мови. Тестові завдання та поради для учнів і вчителів. – Львів: Літопис, 2007. – С.30 – 41.</p> <p>11. Романенко Ю., Олійник М. Створення тестів для школи і визначення їх якості // Рідна школа. – Число 7-8. – К., 1999.</p> <p>12. Allen T. Pearson. Nauczyciel. Teoria i praktyka w kształceniu nauczycieli. Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne. – Варшава, 1994 (Переклад з англійської).</p> <p>13. Okoń Wincenty. Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej. – Wydawnictwo Akademickie „żak”. – Варшава, 1998.</p>		
6 тижд. 2 год.	<p>Тема 6. Особливості вивчення творів різних літературних родів і жанрів.</p> <p>Відповідно до способу відображення особистості автора (або ж класично – життя) та організації чи структури словесного матеріалу традиційно поділяємо тексти на драматичні, епічні, ліричні. Попри умовність такої рубрикації та наявність суміжних родів і жанрів, шкільне літературознавство повинне враховувати під час аналізу та інтерпретації художніх творів їхні генеалогічні особливості, специфіку естетичного сприйняття.</p> <p>Література як постійне оновлення, еволюція засобів художнього вираження. Спільні та специфічні критерії аналізу.</p> <p>Урахування під час вивчення творів синтетичних за своїми родовими ознаками загальної та індивідуальної</p>	<i>Лекція</i>	<p>1. Коpecь З. А. Драматичне мистецтво у школі. – К. : Рад. школа, 1981.</p> <p>2. Наукові основи методики літератури. За ред. Н. Волошиної – К., 2002.</p> <p>3. Неділько В. Я. Методика викладання української літератури в середній школі. – К., 1978.</p> <p>4. Олійник В. А. Виразне читання. Посібник для вчителів. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2001.</p> <p>5. Островерхова Н. М. Аналіз уроку: концепції, методики, технології. – К., Інкос. – 2003.</p> <p>6. Падалка О. С., Нісімчук А. С., Смолюк І. О., Шпак О. Т. Педагогічні технології. – К., 1995. – 253 с.</p> <p>7. Пасічник Є. А. Методика викладання української літератури в середніх навчальних закладах. – К., Ленвіт, 2000.</p> <p>8. Пультер С., Лісовський А. Методика викладання української літератури. Курс лекцій. – Тернопіль, 2004.</p> <p>9. Рева Г. С. Вивчення прози в середній школі. Посібник для вчителів. – К.: Рад. школа, 1965.</p> <p>10. Ситченко А. Л. Навчально-технологічна</p>		1 тиждень

<p>методології пізнання. Визначення найбільш ефективних методів і прийомів вивчення різнопланових текстів.</p> <p>Важливість організації "правильного" читання літератури, рецитуння і декламація текстів. Рольове прочитання і шкільний театр. Неухильність правила первісного ознайомлення з художнім твором, особливо сюжетним. Дидактично вмотивована та реалізована підготовка до вивчення конкретного твору. Як вивчати "нудні", великі за обсягом епічні і драматичні тексти? Складання планів, переказ, інсценізація, кіносценарій</p> <p>Учні сьогодні і поезія. Аполлонівська і діонісійська поезія. Чи існує інтелектуальна поезія і поезія натхнення? Як її вивчати? Схеми аналізу і суб'єктивність сприйняття лірики. Небезпека формалізму під час вивчення поетичних творів. Асоціативність лірики, її закодованість. Згустки художніх образів, що майже не піддаються понятійному тлумаченню. Концентрація алюзій, натяків, інтертекстів та підтекстів.</p> <p>Відтворююча уява під час читання драматичних текстів, потреба її стимулювання. Авторська характеристика героїв, розкриття у дії. Конфлікт і способи його розвитку. Теоретичні поняття театру і драматургії загалом. Важливість їх знання і розуміння. Режисерська інтерпретація, її множинність.</p>		<p>концепція літературного аналізу. – К.: Ленвіт. – С. 158-191.</p> <p>11. Степанишин Б. Вивчення життя і творчості М. Кропивницького // Українська література в школі. – 1998. – № 1. – С. 54-63.</p> <p>12. Токмань Г.Л. Методика викладання української літератури в старшій школі: екзистенціально-діалогічна концепція. – Київ: Міленіум, 2002. – С. 223-270.</p>		
--	--	--	--	--

<p>бтижд. 2 год.</p>	<p>Тема 6. Іван Франко про методика викладання літератури в школі. Запитання і проблеми для обговорення та дискусії: Франкова критика становища вчителя у школі, особистість вчителя (“Я би на першій місці поставив таке жадання: щоби над вчителем було менше старшини”). І.Франко про недосконалість шкільних програм та підручників, безсистемність шкільної освіти (“...Що в університеті добре і пожадане, те в гімназії може бути зовсім нездале і убиваюче”). Вимоги національної школи: Іван Франко про “гнилу пасивність” українського вчительства. Франкові засади навчання літератури (“Власна думка! Власна духова праця, ось у чім властива ціль гімназії”). Текст як основа літературної освіти учня (“...При читанні всякої книжки від планіметричного способу бачення доходить до стереометричного”).</p>	<p><i>Практичне заняття</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Баган О. До проблеми переосмислення концепції вивчення творчості І.Франка у школі // Іван Франко в школі. Збірник науково-методичних праць. Випуск перший. – Дрогобич, 2003. – С. 15-23. 2. Денисюк І. Франкова концепція національної літератури // Денисюк І. Невичерпність атома. – Львів, 2001. – С. 173-177. 3. Денисюк І. “Не спитавши броду” як роман виховання // Українське літературознавство. – Випуск 66. – Львів, 2003. – С. 64-78. 4. Мазуркевич О. Р. Нариси з історії методики української літератури. – К.: Рад. школа, 1961. – С. 123-184. 5. Микитюк В. Іван Франко і його вчителі // Дивослово. – К., 2007. – Число 8. – С. 17-22. 6. Микитюк В. Позакурікулярна педагогічна діяльність Івана Франка // Дивослово. – К., 2010. – Число 9. – С. 56-61 7. Микитюк В. Франкова концепція учіння літератури // Іван Франко: дух, наука, думка, воля: Матеріали Міжнародного конгресу, присвяченого 150-річчю від дня народження І.Франка (Львів, 27 вересня – 1 жовтня 2006 р.). – Львів, 2010. – Т. 2. – С. 940-948. 8. Микитюк В. "Стух professorum". Сторінками однієї статті Івана Франка // Урок української. – К., 2008. – Число 3-4. – С. 5-9. 9. Франко І. Борис Граб // Зібр. тв.: У 50 т. – Т.18. – С.177-190. 10. Франко І. Не спитавши броду // Зібр. тв.: У 50 т. – Т.18. – С.325-463. 11. Франко І. Конечність реформи учення руської літератури по наших середніх школах. - Т.26. – С.320-331. 12. Франко І. “Середні школи в Галичині в 1875- 		<p>1 тиждень</p>
--------------------------	---	---------------------------------	--	--	------------------

			1883 pp.”, “Ревізія шкільних бібліотек”, “Педагогічні невігласи” // Франко І. Педагогічні статті і висловлювання. – К., 1976 (упорядник та автор передмови “Педагогічні погляди І.Франка” О.Дзверін), або ж у 50 тт.	
7 тижд. 2 год.	<p>Тема 7. Аналіз художнього твору у школі. Типові помилки. Зауваги до шкільної програми з української літератури</p> <p>Аналіз тексту чи його інтерпретація? Етапи підготовки учнів до сприйняття художнього тексту (за Є. Пасічником та Є. Мірошниченко). Процес і види читання як пропедевтика аналізу. Первісне сприймання твору, поверхнєве прочитання. І. Франко про планіметричне та стереометричне прочитання літературного тексту: його принципи аналізу, викладені в оповіданні "Борис Граб". Аналіз як розчленування цілого на частини з метою проникнення у внутрішню суть твору (Є. Пасічник). Синтез на основі власного суб'єктивного сприйняття авторських інтенцій, реалізованих у тексті. Небезпека шаблонного, привнесеного з критичних розробок, оцінки вчителя висновку про якість твору. Види аналізу.</p> <p>Найбільш характерні помилки шкільного літературознавства: соціологізація, або ж комплекс "національного соціологізму"; переважаність інформацією, репродуктивне навчання; надмірна увага до фабульно-сюжетного рівня</p>	<i>Лекція</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Микитюк В. Франкова концепція учіння літератури // Іван Франко: дух, наука, думка, воля: Матеріали Міжнародного конгресу, присвяченого 150-річчю від дня народження І.Франка (Львів, 27 вересня – 1 жовтня 2006 р.). – Львів, 2010. – Т. 2. – С. 940-948. 2. Микитюк В. Ще раз про тестування (Погляд крізь призму Франкових сентенцій) // Дивослово. – К., 2009. – Число 4. - С.2-7. 3. Пасічник Є. А. Методика викладання української літератури в середніх навчальних закладах. – К., Ленвіт, 2000. 4. Пультер С., Лісовський А. Методика викладання української літератури. Курс лекцій. – Тернопіль, 2004. 5. Слабошпицький М. Заперечення віджилої практики і прага нових відкриттів (Розмова Анатолія Дімарова та Михайла Слабошпицького) // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. - К, 2006. – Ч. 7-8. – С. 31-32. 6. Ситченко А. Л. Навчально-технологічна концепція літературного аналізу. – К.: Ленвіт. – С. 158-191. 7. Токмань Г.Л. Методика викладання української літератури в старшій школі: екзистенціально-діалогічна концепція. – Київ: Міленіум, 2002. 8. Франко І. Борис Граб // Зібр. творів: У 50 	1 тиждень

	<p>сприйняття, натомість, ігнорування естетичної сутності твору; недотримання "міри аналізу".</p> <p>Варіативність шкільних програм з української літератури. Скільки має бути програм? Якими вони мали б бути? Перевантаженість діючої шкільної програми, потреба кардинальної корекції. Канон позитивістської літератури у школі. Чи читабельні, цікаві такі тексти для школярів? Зіставлення історичного та сучасного зарубіжного досвіду. Чи має бути представлена у сучасній школі "жива" література? Чи "вбиваємо" ми поета, уводячи до шкільної програми? Основні аргументи з історичної проекції та нинішніх дискусій. Ерзац-програма з української літератури для ЗНО, її небезпека для вивчення національної літератури.</p>		<p>томах. – Т.18. – С.177-191.</p> <p>9. Bolesław Niemierko, Między oceną szkolną a dydaktyką. Bliżej dydaktyki, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa, 1997, s. 33-39.</p> <p>10. Czesław Kupisiewicz, Dydaktyka ogólna, Wydanie II, Oficyna Wydawnicza Graf-Punkt (Warszawa, 2002), 304 s.</p>		
7–9 тижд. 6 год.	<p>Тема 7, 8, 9. Історія методики викладання літератури.</p> <p>Виступ з рефератами.</p>	<p><i>Практичне заняття</i></p>			1 тиждень
8 тижд. 2 год.	<p>Тема 8. Діагностика знань з літератури. Тестування, його різновиди.</p> <p>Оцінювання навчальних досягнень як випробування діяльності і вчителя, й учня, джерело стресів і конфліктів. Потреба навчати, а не контролювати рівень навченості. Пошуки оптимальної форми здійснення</p>	<p><i>Лекція</i></p>	<p>1. Бандура О.М. Засвоєння понять з теорії літератури // Наукові основи методики літератури. Навчально-методичний посібник. – К., 2002.</p> <p>2. Вакарчук І.О. Система тестувань для вступників до Львівського національного університету імені Івана Франка. – Львів, "Місіонер", 2002.</p> <p>3. Волошина Н.Й. Критерії оцінювання і система обліку знань, умінь і навичок учнів // Наукові основи методики літератури. – К., 2002.</p>		1 тиждень

<p>контролю за дидактичними результатами. Перевірка та оцінювання рівня дидактичних здобутків як неодмінний елемент процесу навчання на його різних етапах; діалог як домінуюча форма фіксації досягнутого на уроках літератури. Безпосереднє спілкування ментора та аудиторії, яке відбувається впродовж всієї навчальної діяльності, спонукання до думки та емоцій, до аналізу і синтезу. Якість діалогу учителя та учня як найкраща оцінка рівня компетентності обох сторін.</p> <p>Питання модернізації оцінювання навчальних досягнень. Відсутність розуміння того, що тестові завдання є багатофункціональними. Тести шкільних досягнень, що передбачають суму завдань, спрямовану на відповідний зміст таким способом, щоби результати проби з'ясували рівень опанування матеріалу аудиторією протягом одного уроку, тематичного періоду, окресленого навчального часу. Основні мірила до складання тестових завдань цього кшталту, класифікація В. Оконя (Інформація про факти та взаємозв'язки між ними; розв'язування теоретичних і практичних проблем; самостійне оцінювання; самостійне застосування знань у нових ситуаціях). Універсальність критеріїв для діагностування рівня знань з більшості навчальних предметів у середній школі, зокрема й літератури, у працях сучасних українських дидактиків.</p>		<p>4. Дейвід Гопкінз. Оцінювання для розвитку школи. Переклад з англ. Галини Вець. – Львів: Літопис, 2003. – 256 с.</p> <p>5. Микитюк В. Вступний іспит з української літератури у Львівському національному університеті ім. І.Франка: досвід і проблеми // Дивослово. – К., 2003. – Ч. 4. – С.36, 45-49.</p> <p>6. Микитюк В. Збірник конкурсних тестових завдань з української літератури. – Львів: ЛНУ ім. І.Франка, 2002. – 444 с. (співавтори: Боднар Л.П., Будний В.В., Корнійчук В.С., Крохмальний Р.О. та ін.)</p> <p>7. Микитюк В. Тестування знань з теорії літератури // Дивослово. – К., 2006. – Число 5. – С. 6-10.</p> <p>8. Пастушенко Н.М., Пастушенко Р.Я. Діагностування навченості. Гуманітарні дисципліни. Львів: ВНТЛ, 2000.</p> <p>9. Романенко Ю., Олійник М. Створення тестів для школи і визначення їх якості // Рідна школа. – Число 7-8. – К., 1999.</p> <p>10. Allen T. Pearson. Nauczyciel. Teoria i praktyka w kształceniu nauczycieli. Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne. – Варшава, 1994 (Переклад з англійської).</p> <p>11. Okoń Wincenty. Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej. – Wydawnictwo Akademickie „żak”. – Варшава, 1998.</p>		
--	--	---	--	--

<p>Чотири рівні навченості (Рівень запам'ятовування і відтворення певної кількості літературної інформації, рівень фактичних знань; рівень розуміння; рівень застосування знань та стандартних умінь; рівень перенесення як найвищий показник навченості).</p> <p>Історія розвитку тестування з літератури у сучасній Україні. Досвід ЛНУ ім. І. Франка та Києво-Могилянської академії. Нерозуміння і причини критики тестування як системи через не розрізнення тестів шкільних досягнень і конкурсних (селекційних, диференціальних, вирізняючих) тестів. Основні критерії та засади у складанні тестових завдань із досвіду філологічного факультету ЛНУ ім. І. Франка. Спроби дискредитації тестування як однієї з форм перевірки знань. Помилки під час складання тестів, неправильний підбір дистракторів. Валідність тестів. Поріг можливого розв'язання, таксономія і пунктація тесту (накладення його результатів на шкільну оцінку, чи ж частка можливих балів з літератури під час селекційного іспиту), що їх визначає відповідна мета тестування, структура чи профіль навчального закладу. Анонімна комп'ютерна перевірка результатів. Н. Волошина про місце і роль тестування у сучасній школі.</p> <p>Чи можна виявити під час тестування з літератури творчі здібності? Зразки різноманітних тестових завдань. Тести</p>				
---	--	--	--	--